

Kontrolní otázky

1. Definujte zákon jediné ceny.
2. Vyberte správnou odpověď z uvedené nabídky.
Mundell-Flamingův model se zabývá
 - a. řešením mechanismu vnitřní tržní nerovnováhy
 - b. hodnocením efektů fiskální a monetární politiky za různých výchozích předpokladů
 - c. analýzou efektů změn kurzů světových měn na domácí ekonomiku
 - d. analýzou efektů fiskální a monetární politiky realizovaných v domácí ekonomice na vliv kurzů zahraničních měn
3. Vyberte správnou odpověď z uvedené nabídky.
Fiskální expanze při předpokladu dokonalé kapitálové mobility a fixního měnového kurzu vede
 - a. k růstu domácí úrokové sazby při nezměněné velikosti domácího produktu
 - b. k růstu domácího důchodu při nezměněné velikosti domácí úrokové sazby
 - c. k růstu domácího důchodu i k růstu domácí úrokové sazby
 - d. k růstu domácího důchodu a k poklesu domácí úrokové sazby
4. Definujte relativní verzi teorie parity kupní síly a formálně zapište.
5. Na číselném příkladě vysvětlete, proč poptávka po domácí měně je v krátkém období dokonale neelastická (resp. vliv depreciace domácí měny na poptávku po domácí měně).

Odpovědi

Ad 1 Zákon jediné ceny formuluje myšlenku, že za předpokladu dokonalé konkurenčního trhu a při neexistenci dopravních, transakčních a jiných omezení mezinárodnímu obchodu musí být identická zboží prodávána v různých zemích za stejnou cenu, jsou-li jejich ceny vyjádřeny ve stejné měně.

Ad 2 Správná odpověď je b. Mundell-Flamingův model se zabývá hodnocením efektů fiskální a monetární politiky za různých výchozích předpokladů. Těmito různými výchozími předpoklady je systém měnových kurzů v domácí ekonomice (fixní, flexibilní) a dokonalá kapitálová mobilita.

Ad 3 Správná odpověď je b. Fiskální expanze při předpokladu dokonalé kapitálové mobility a fixního měnového kurzu vede k růstu domácího důchodu při nezměněné velikosti domácí úrokové sazby. Fiskální expanze vede k růstu agregátní poptávky vlivem např. růstu vládních nákupů zboží a služeb. Na agregátním trhu dojde ke zvýšení produktu (důchodu). Na trhu peněz vzroste poptávka po reálných peněžních zůstatcích (k realizaci vyššího produktu je potřebné větší množství peněz) při nezměněné nabídce reálných peněžních zůstatků, což má za následek růst domácí úrokové sazby nad úroveň světové úrokové sazby. Vzrůst domácí úrokové sazby vyvolá za předpokladu dokonalé kapitálové mobility kapitálový příliv, tedy vzroste poptávka po domácí měně, zvýší se devizové rezervy a domácí měna bude mít tendenci revalvovat. V systému fixních měnových kurzů musí centrální banka zasáhnout, aby

udržela kurz fixní. Na mezinárodním devizovém trhu nakupuje zahraniční měnu příp. depozita denominovaná v zahraniční měně a prodává domácí měnu příp. depozita denominovaná v domácí měně. Tím dochází ke zvýšení nabídky reálných peněžních zůstatků v domácí ekonomice, což vede ke snížení úrokové sazby. Tento proces se opakuje, dokud se domácí úroková sazba nevyrovná se světovou úrokovou sazbou. Důchod vzrostl, ale domácí úroková sazba se nezměnila.

Ad 4 Relativní verze teorie parity kupní síly se zabývá mírou změny nominálního měnového kurzu mezi dvěma zeměmi v průběhu určitého období. Nebo-li vyjadřuje procentní změnu měnového kurzu mezi dvěma zeměmi jako rozdíl mezi procentními změnami národních cenových hladin ve sledovaných dvou zemích. Formálně lze relativní verzi teorie parity kupní síly zapsat:

$$\frac{E_{CZK/ EUR(t)} - E_{CZK/ EUR(t-1)}}{E_{CZK/ EUR(t-1)}} = \frac{P_{CR(t)} - P_{CR(t-1)}}{P_{CR(t-1)}} - \frac{P_{SRN(t)} - P_{SRN(t-1)}}{P_{SRN(t-1)}}$$

Procentní změna cenové hladiny ve sledovaném období vyjadřuje míru inflace (π_t).

Potom tedy procentní změna nominálního měnového kurzu je dána rozdílem temp růstu inflace ve sledovaných zemích, nebo-li:

$$\frac{E_{CZK/ EUR(t)} - E_{CZK/ EUR(t-1)}}{E_{CZK/ EUR(t-1)}} = \pi_{CR(t)} - \pi_{SRN(t)}$$

Ad 5 Za poptávkou po domácí měně (české koruně) je možné vidět vývozy z domácí ekonomiky (ČR) a kapitálové přílivy. Předpokládejme, že exportéři (čeští vývozci) požadují zaplacení svého zboží v domácí měně (české koruně). Zahraniční partneři tudíž poptávají na devizovém trhu domácí měnu (českou korunu).

Předpokládejme, že hodnota českého exportu je 1 000 Kč. Nominální měnový kurz je ve výchozí situaci 20 CZK/EUR. Zahraniční partneři poptávají 1 000 korun a zaplatí za ně 50 eur. Dále předpokládejme, že došlo k devalvaci koruny a nový kurz je 25 CZK/EUR. Otázka zní, kolik korun budou poptávat zahraniční partneři při novém kurzu? Stále 1 000 korun, jen za ně zaplatí 40 eur. Poptávané množství korun je v krátkém období stále stejné, ať dojde k jakékoli procentní změně kurzu koruny. Poptávka po domácí měně je krátkodobě dokonale neelastická. Důvodem je předem nasmlouvaný objem exportu. Uvedený příklad také demonstuje situace, že devalvace (depreciace) domácí měny vede ke zlevnění domácího zboží pro zahraniční partnery. Teprve po uplynutí určitého období (po realizaci obchodu na základě smluv uzavřených před devalvací) budou zahraniční partneři zvyšovat poptávku po domácím zboží, což se může projevit jako růst objemu exportu a současně růst jeho korunové hodnoty. Tím dojde k růstu poptávaného množství korun při daném měnovém kurzu a křivka poptávky po korunách méně neelastickou (resp. elastičtější).